

ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
ของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคเหนือ

นางนงนุช รุ่งกลิ่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-567-370-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012502

110298368

FACTORS AFFECTED JOB SATISFACTION
OF THAI LANGUAGE TEACHERS IN THE NORTHERN REGION SECONDARY SCHOOLS

Mrs.Nongnut Rungklin

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-567-370-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคเหนือ
ชื่อนิสิต   นางนงนุช รุ่งกลิ่น
อาจารย์ที่ปรึกษา   ศาสตราจารย์ ดร.สุจิต เพ็ชรชอบ
ภาควิชา   มัธยมศึกษา
ปีการศึกษา   2529

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคเหนือ ในด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ความสำเร็จในการทำงาน ความรับผิดชอบ สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความมั่นคงในการทำงาน ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน เงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล สถานภาพทางสังคม นโยบายและการบริหารงาน และความสัมพันธ์กับผู้อยู่บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบคำตอบและแบบมาตราส่วนประเมินค่า จากนั้นนำไปแจกครูภาษาไทยจำนวน 475 คน จากโรงเรียนรัฐบาลในภาคเหนือจำนวน 95 โรงเรียน แบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 465 คน คิดเป็นร้อยละ 97.89 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน เลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า ปัจจัยที่ทำให้ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มี 6 ปัจจัย เรียงตามลำดับ คือ

1. ด้านความรับผิดชอบ ได้แก่ การเข้าสอนในชั่วโมงสอนที่รับผิดชอบทุกครั้ง และสามารถสอนได้ครบถ้วนตามเนื้อหาหลักสูตรที่กำหนดไว้

2. ด้านความมั่นคงในการทำงาน ได้แก่ ครูรู้สึกมั่นใจในตำแหน่งหน้าที่ การงานที่กำลังดำรงอยู่ กลุ่มผู้ร่วมงานเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมที่จะดำเนินงานที่รับผิดชอบร่วมกันให้สำเร็จไปด้วยดี และครูผู้สอนรู้สึกปลอดภัยในการปฏิบัติการสอนในโรงเรียนของตน

3. ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ได้แก่ การที่ได้สอนรายวิชาภาษาไทยซึ่งตรงกับความรู้ความสามารถ และการสอนเหมาะสมกับบุคลิกภาพของตน

4. ด้านความสำเร็จในการทำงาน ได้แก่ สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นกรณีพิเศษจนประสบผลสำเร็จและสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการสอนและการดำเนินงานต่าง ๆ ได้สำเร็จ

5. ด้านความสัมพันธ์กับผู้อย่างคัมภีร์และเพื่อนร่วมงาน ได้แก่ บรรยากาศของความเป็นมิตร ความเอื้ออารีและความสามัคคีในหมวดวิชาของตนทำให้มีความตั้งใจและปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ และรู้สึกสบายใจที่จะปฏิบัติงานร่วมกับครู อาจารย์ ในหมวดวิชาของตน

6. ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน ได้แก่ โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติมโดยการลาศึกษาต่อ เพื่อให้มีวุฒิส่งขึ้น และครูได้รับมอบหมายงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบมากขึ้น

ส่วนปัจจัยที่ทำให้ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย มี 4 ปัจจัย เรียงตามลำดับ คือ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านเงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล ด้านนโยบายและการบริหารงาน และด้านสถานภาพทางสังคม

Thesis   Factors Affected Job Satisfaction of Thai Language
                              Teachers in the Northern Region Secondary Schools

Name   Mrs.Nongnut Rungklin

Thesis Advisor   Professor Sucharit Pienchob, Ed.D.

Department   Secondary Education

Academic   1986

ABSTRACT

Purposes:

To study factors affected job satisfaction of Thai language teachers in the northern region secondary schools in the following aspects: nature of the work, job achievement, responsibility, working environment, job security, promotion, salary and fringe benefits, social status, policy and administration and interpersonal relationship between administrators and peers.

Procedures:

The researcher constructed a set of questionnaires consisting of check-list and rating scale. The questionnaires were then sent to 475 Thai language teachers from government secondary schools in the northern region. The total of 465 questionnaires or 97.89 percent were returned. The data were tabulated and analyzed by means of percentage, arithmetic mean and standard deviation and presented in tables and description.

Results:

The results revealed that factors affected job satisfaction of Thai language teachers in secondary schools rated at the high level were as follows:

1. Responsibility: teaching regularly and being able to teach all topics appeared in the curriculum.
2. Job security: feeling secured in one's own job, having efficient colleagues in working and feeling secured in teaching in the school.
3. Nature of the work: being assigned to teach Thai language which was suitable to his knowledge and personality.
4. Job achievement: being able to do other assigned work successfully and being able to solve the problems during teaching hours efficiently.
5. Interpersonal relationship between administrators and peers: being in atmosphere of friendship, hospitality and unity in one's department which stimulated him to work hard and feel pleasant to work with the other teachers in the department.
6. Promotion: the school encouraged the teachers for further studies and assigned the teachers to assume more responsibility.

Factors affected job satisfaction of Thai language teachers in secondary schools rated at the low level were as follows: salary and fringe benefits, working environment, policy and administration and social status.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ตามวัตถุประสงค์ด้วยความกรุณาของ ศาสตราจารย์
ดร.สุจิต เพ็ชรขอบ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้ความแนะนำช่วยเหลือ ตรวจสอบ พิจารณา
แก้ไขเนื้อหาสาระ อันทำให้การวิจัยครั้งนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ยุพิน พิพิธกุล รองศาสตราจารย์สุภัทรา
อักษรานุเคราะห์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายใจ อินทร์ทรัพย์ ซึ่งกรุณาให้คำปรึกษา
แนะนำและตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์รุประณี นาคทรรพ รองศาสตราจารย์
จางุณี กองพลพรหม ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
จันทิมา พรหมโชติกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานิน รุ่งเรืองธรรม ที่กรุณาเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะในการสร้างแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ หัวหน้าสถานศึกษา หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูผู้สอน
วิชาภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในภาคเหนือ
ที่ไ้สละเวลาให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนในการวิจัย จำนวน 3,100 บาท

ขอขอบคุณ คุณพงษ์ศักดิ์ สุวรรณนิษฐ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการพิมพ์
อาจารย์วัลย์ลิกา รัตนโอภาส อาจารย์รัตนา ลักษณะโกเศศ ที่ให้ความแนะนำในการแปล
บทคัดย่อ และ คุณฉวีวรรณ เมฆอรุณกมล ที่ช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล ตลอดจนเพื่อน ๆ
สาขาการสนทนาภาษาไทยที่ให้ความสนใจตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่หวี รุ่งกลิ่น และพี่ ๆ ที่ให้ความรัก ความอาทร
และกำลังใจในการศึกษาและวิจัยมาโดยตลอด

นางนุช รุ่งกลิ่น

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ประโยชน์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	9
ทฤษฎีพื้นฐานในการสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	11
องค์ประกอบและปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ..	17
งานวิจัยภายในประเทศ	23
งานวิจัยในต่างประเทศ	27
3. วิธีดำเนินการวิจัย	30
ขั้นศึกษาค้นคว้า	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
กลุ่มตัวอย่างประชากร	31
การรวบรวมข้อมูล	32
การวิเคราะห์ข้อมูล	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	50
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก ก.	73
ภาคผนวก ข.	75
ภาคผนวก ค.	80
ประวัติผู้เขียน	94

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	35
2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยในค้ำน ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ	37
3 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยในค้ำน ความสำเร็จในการทำงาน	38
4 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยในค้ำน ความรับผิดชอบ	39
5 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยในค้ำน สภาพแวดล้อมในการทำงาน	40
6 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยในค้ำน ความมั่นคงในการทำงาน	42
7 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยในค้ำน ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน	43
8 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยในค้ำน เงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล	44
9 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยในค้ำน สถานภาพทางสังคม	45
10 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยในค้ำน นโยบายและการบริหารงาน	47
11 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยในค้ำน ความสัมพันธ์กับผู้งบังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน	49